

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, dalran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrta letno razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo izvozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastojni, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 9.

V Ptuj v nedeljo dne 27. februarja 1910.

XI. letnik.

Ljudstvo je govorilo!

Kakor znano, vstrašili so se prvaški poslanci obeh strank sami, ko so s svojo brezvestno obstrukcijo razbili štajerski deželni zbor. Kajti kolikor je teh poslancev kmetijskega stanu, toliko jih tudi čuti, da so s to politično lumparijo zabredli v grozovito blato. Deželni zbor je bil razbit, tem poslancem pa se je dvignila nakrat vest. Videli so nakrat, da so z obstrukcijo napravili grozoviti greh, da so bednemu ljudstvu odjedli zadnje krajcarje podpore in ga potisnili še globlje v bedo. In videli so tudi, da zdaj ni nobeni poti nazaj... Ko bi bili ti kmetički prvaški poslanci močnej, odločili bi takoj svoje mandate in rekli: Volilci, jaz vas nisem znal pravilno zastopati, jaz nisem kmete, marveč voljo in željo dohtarjev ter profesorjev zastopal, zato si izvolite raje drugega moža, ki bo deo neodvisen na vse strani! Tako bi morali prvaški poslanci storiti. Ali tako seveda — niso storili. Le en hip se jim je vzdudila vest, a potem so bili že sopot ponosni slušabniki profesorj. Verstovšek, doktorja Benkoviča in profesorja Robiča. Da pa zadašijo svojo politično vest (v kolikor je sploh imajo), pričeli so prirejati po vseh krajih in koncih shode. Mi vemo prav dobro, kako se take klerikalne shode na Slovenskem prireje. Fajmošter in kaplan letala so par dni okrog, učitelj jima pomaga, in tako priženejo „z združenimi močmi“ par vernih ovc skupaj, ki k vsemu pokimajo in celo oslarje duševnih revežev à la Vrečko, Meško in Terglav pohlevno pojedjo. Tako priredbo razbobnajo potem po vseh svojih umazanih časopisih in kričijo z neverjetno predrznostjo: ljudstvo je govorilo... Ti vbogo ljudstvo ti! Za vse oslarje, hudobije, politična lopovstva pravkov se dela vedno tebe odgovornega! Naj napravijo prvaki še tako brezvestnost ali podlost, vedno jo bodoje pokrili z zakotnim shodom in rekli, da je „ljudstvo govorilo“... Ni pa pravimo: Ljudstvo ne govori mnogo; ali kadar bode slovensko ljudstvo v resnici govorilo, takrat bode govorilo z bičem, s katerim bode pomedlo vse prvaške huj-skače iz dežele... Napredna „Stajercova“ stranka sklicala je za preteklo nedeljo, 20. svečana dopoldurna v Ptuj in popoldne v Ormož dva velika kmetička shoda. Hoteli smo mirno in dostojno, kakor nastopamo vedno po naših shodih, ljudstvu prave vzroke in žalostne posledice prvaške politike v deželnem zboru razložiti. Nam se ni šlo za nobeno huj-skanje. Ali rekli smo si, da resnica mora na dan, pa naj stane kar hoče! Ljudstvu se mora povedati, da se tukaj ne gre za „slovensko pravico“, marveč za infamno oškodovanje gospodarstva vseh (nemških kakor slovenskih) štajerskih kmetov. Edino iz tega razloga smo sklicali svoja dva shoda in ju javno naznanili. Ali že to naznanilo je prvaške grozovitosti razburilo, kakor da bi mi dregnili v sršeno gnezdo. To je pač čudno! Ako imajo prvaki res čisto vest, zakaj se potem bojijo naših shodov? Ako je „ljudstvo“ res „govorilo“ in se izjavilo za prvaško obstrukcijo, — zakaj so prvaki potem pred našimi shodi trepetali kakor pes pred

bičom? To bi radi vedeli! — Prvaki so z vsemi načini hoteli preprečiti naša dva shoda. Najprve so ob isti uri in na isti dan v „narodni dom“ v Ptuj in v prostore „posojilnice“ v Ormož sklicali tudi shoda. Namen je bil prozoren: Prvaki so mislili, da se bode oblast bala nemirov in da bode oba shoda prepovedala. Ali opekli so se, ti modrijani dr. Fermečve in dr. Sernecove vrste, ki zajemajo vse svoje politično znanje iz časopisov faliranega pesnika Spindlerja, kar se jima tudi v vsakem oziru pozna. Opekli so se, kajti oblast je vedla prav dobro, da je prvaštvo le v jeziku močno in je zato vse shode dovolila. Zdi se, da prvaki hitro združili, — klerikalci in „narodnjaki“ so bili nakrat edini, tisti, ki so si včeraj še v obruz pljuvali, so se nakrat objemali. Iz tega pač jasno vidimo, da vsa nasprotja med farško in dohtar-sko stranko takoj izgine, kadar se gre proti kmetom, proti ljudstvu. Tudi to pot so se torej ti čedni bratci našli in so pričeli skupno premišljavati, kaj se pripravljati, da se naša napredna kmetička shoda razbi-jeta. Edino to so hoteli ti prvaki nasitneji: razbiti naša shoda, da ljudstvo ne izve resnice! Da je ta naša trditve popolnoma resnična, to prav lahko dokažemo. Celjski „Narodni dnevnik“ je takoj pisal, da „bi bilo dobro“, ako bi narodnjaki na naše shode prišli in jih razbili. Ljubljanski „Slovenec“ pa, glasilo vseh propalih farških politikov, je naravnost prinesel brzojavko, da „hočejo“ prvaki razgrajati shoda naprednih kmetov razbiti. Oj ti politikastri! Mislili so, da vprizarjamo „Stajercijanci“ shode, da bodoje prvaki naspah imeli! Mi pa smo si mislili: prvaki, le pridite in poskusite naša shoda razbiti; le poskusite in doživeli bode te pravi sodni dan. Veselili smo se, da bodoje prvaki morda res prišli in veselili se že naprej, kako bode mo njih podplate opazovali... Med temi pripravami je prišla nedelja, prinesla pa je naprednjakom polni uspeh. Oba naša shoda sta bila izvrstno obiskana. V Ptuj je bila za največja zborovanja določena velika dvorana „kazine“ polna in pri Škorčiču v Ormožu je bilo toliko ljudi, da niso več prostora imeli in so morali po mizah in stolah stati. Predsedoval je obema shodoma g. Leopold Slawitsch. G. urednik Karl Linhard je žalibog težko obolel; zato se ni mogel shodov udeležiti. Istotako se je bil deželni poslanec g. Jos. Ornič vsled težke bolezni odpeljal in je poslal shodoma sledečo pismo:

„Cenjeni zborovalci! Dragi kmetje!

Oprostite mi, da se ne morem udeležiti Vašega zborovanja. Moja bolezen mi to brani in sem moral valed zdravniškega naročila od-potovati na morje. Ali v duhu sem pri Vas in Vam želim obilo uspeha. Upam tudi, da mi bode vsak poštenjak spričevalo dal, da sem kot deželni poslanec svojo dolžnost storil. Hodil sem po mojem trdnem prepričanju pot po kateri se da največ koristnega in gospodar-sko pomembnega doseči.

Slovenskim poslancem ta pot ni dopadla. Oni so vsled tega raje začeli boj, se pričeli z nesrečno obstrukcijo, s katero so razbili deželni zbor.

Kmetje! To obstrukcijo so slovenski poslanci napravili iz golih političnih vzrokov. In s to obstrukcijo so vam kmetom z oziroma na potrebne železnice, na brezobrestna posojila, na podpore itd. napravili velikansko go-spodarsko škodo. Toraj zaradi politike gospo-darsko oškodovanje.

Kmetje! Ne vem, kako Vi o tej stvari so-dite! Ne vem, ali bi bili raje združeni a Kranjsko in Hrvatsko, nego z Gradcom. Ali to vem, da Vam je za gospodarstvo več, nego za politiko!

Sklepaite toraj v tem oziru! Jaz Vam za-gotivim, da me ne odmakne nobena sila od moje poti in da bodem prej kot slej delal za gospodarsko zboljšanje štajerske domovine!

Pozdravlja Vas Jos. Ornič

To pismo so zborovalci na obeh shodih z zadovoljstvom in z „živio“-klici na g. Orniča na znanje vzeli. Potem se je pričelo zborovanje samo. Glavno besedo je imel vrli napredni gos-podar, naš g. Andrej Drogenig iz Ro-gatca. V dolgem in temeljitom govoru je razlo-žil vzroke, pomen in posledice žalostne obstruk-cije prvakiših poslancev v deželnem zboru. Žal, da ne moremo njegovega imenitnega govora v celoti prineati! Ko bi vsi prvaški poslanci sku-paj v deželnem zboru le en tak govor skupaj spravili, mislimo, da bi bilo dobro. Drogenig je zlasti pribil dejstvo, da ni res, da so prvaki za-radi nekaj nesprejetih predlogov z obstrukcijo pričeli, res je pa, da je „Narodni dnevnik“ že s tem grozil, predno je bil deželni zbor še skli-can. Potem je ovrget Drogenig točko za točko vse laži, s katerimi si hočejo prvaki zdaj svoje vest oprati. Povedal je tudi z natančnimi šte-vilkami, kako velikansko škodo nam je napra-vila ta obstrukcija. Burno so zborovalci izvrst-nomu kmetu in povorniku odobrvali. Zlasti je dopadlo, ker je Drogenig dostojno in brez po-ovanja, torej skozinokoz stvarno, označil nesrečno prvaško politiko. Za njim je govoril na obeh shodih tudi kmetovalec Ludovik Kresnik iz Črešnjevca. Govoril je poljudno in dostojno, obenem pa šaljivo, tako da je žel tudi on obilo odobravanja. Sploh so — in to bodi zlasti pri-bito! na obeh naših shodih edino priprosti kmetje govorili. Mi pač ne potrebujemo gospodarskih pomagačev. Napredni kmetje so sami dovolj pametni, da si uredijo svoje stvari! Prvaškim kmetom seveda pridigujejo vedno le profesorji, dohtarji in farji... Mimogrede bodi omenjeno, da je na naših shodih še več kmetičkih govornikov nastopilo. Nekateri so s prav žalost-nimi izgledi označili bedo kmetijstva, za katero so v prvi vrsti prvaški poslanci odgovorni. Potem se je na obeh shodih ednoglasno sprejela sledeča rezolucija:

„Danes dne 20. svečana zbrani volilci in kmetje sploh odločno in slovesno protestirajo proti zločinski obstrukciji v de-želnem zboru, s katero se nam je vzelo zadnje upanje do gospodarskega zboljšanja. Izražamo tej nesrečni politiki svoje zaničevanje in slovenskim poslancem svoje nezaupanje.

V teh besedah je ljudstvo ptujsko - ormož-kega okraja povedalo svoje mnenje, to je pravi

ljudski glas. Kajti na naših shodih ni bilo par skupaj zbornih oseb, marveč bili so zbrani kmetje iz največjih in najpomembnejših občin teh dveh okrajev. Zato pač zdaj mi naprednjaki smelo rečemo: **Ljudstvo je govorilo.** — govorilo in obsodilo prvaški politiko, obsodilo tiste, ki so mu odjedli zadnje upanje... Tako sta se vršila znamenita ta dva shoda!

Prvaški manifest.

Ni si mogoče misliti večje nevarnosti, nego je manifest, ki so ga izdali prvaški poslanci po zaključbi štajerskega deželnega zbora, s katerim hočejo utemeljiti vzroke obstrukcije svojim volilcem. Včasih v začetku začnejo resnico zavijati in pišejo, da jim je takoj od začetka bila nemška večina v zbornici skrajno sovražna in odklonila je baje predloge o podporah za po toči in suši poškodovane. Ta trditve ni nič drugač, nego nečuvno jezuitstvo! Resnica je: Poslanec Benkovič govoril je slovenski na dolgo in na široko in od nemške večine ga nikdo ni razumel in tudi ni vedel, o čem da govori, ali o pustnih veseljih ali o svoji odvetniški praksi ali o svoji ljubezni do slovenskega kmeta. Nazadnje je zahteval nemški, naj se da za to in zato podpore. Da bi nemški utemeljil, zakaj da se naj da podpora se mu ni zdelo potrebno! Vsa šlova v va, da se vedno mora utemeljiti, zakaj da se naj podpora da. Če bi to tako navadno bilo, lahko bi kak poslanec nemškim poslanecem slovenske srajne bukvice razlagal in potem bi zahteval, toliko in toliko tisoč naj se dovoli tem in tem občinam. Benkovič je stem pokazal, da mu ni toliko za to, da dobijo ubogi kmetje podpore, kakor za politično hujakarijo. Vedel je, da ne bo goli predlog za podporo sprejet a premišljeno, prav premišljeno bilo je njegovo postopanje. Storil je le to, da bi zamogel svojim volilcem reči, predlagal sem, naj se vam dajo podpore, a nemška večina je ta predlog odklonila. Benkovič odzvel je podporo, ako bi on v večini poslancev razumljivem jeziku utemeljil svoj predlog, dobili bi Vi kmetje Vašo podporo. A tega ni hotel gospodine Benkovič, vsaslovanska politika mu je več, nego potreba ubogega slovenskega ljudstva.

Dalje pišejo prvaki: Zahteve po železnicah po slovenskih krajih odklonila je nemška večina. Resnica pa je, da se n. p. železnica Gornjograd-Kamnik nakazala železniškemu odseku. Poglejmo si pa železnico Maribor-Wies! Nemci imajo večino, kaj bi bilo poteva bolj umevno, nego da bi se ta železnica kar čez noč zgradila. A koliko let se že Maribor poteguje za to železnico?

Radi regulacije Drave, Sotle itd. potolažila je baje nemška večina slovenske poslance le z besedami „bo že, bo že“. Kdor le količkaj o izdatkih naše dežele pojma ima, zna se prepričati ali že ve, koliko denarja vrglo se je že v vodo in ravno za regulacije na Spodnjem Štajerju, n. p. za Dravo, Pesnico itd. Da se za leto 1910 ni postavilo nove vsote za regulacijo, krivi so temu le slovenski poslanci sami, ker so s svojo obstrukcijo zaprečeli nadaljnje delo!

Zahtovali smo spremembo lovskega zakona... a nemška večina nas ni hotela slišati" tarnanjo dalje prvaki. Kako podla laž je to kaže dejstvo, da je tudi iz nemške večine poslanec Brand isti predlog predložil. Kje je tukaj tedaj najti sovraštva Nemcev proti Slovincem?

Od vsote za brezobrestna posojila odtrgala nam je nemška večina v svoji arzični napram nam Slovincem celih 200.000 kron! Čitamo spet na drugem mestu. O tem naj bi pa že čisto tihi bili ti odrdešitelji ljudstva! Do zdaj je izdala naša dežela za brezobrestna posojila velikansko vsoto po 4.349.269 kron in čad te vsote dobil je Spodnji-Štajer najmanj tri četrtine. Če se sedaj daja manje brezobrestnih posojil, krivo je temu le pomanjkanje denarja dežele. Za regulacijo Spodnjega dela Mure, Drave in Pesnice dalo se je mnogo več nego za celi Zgornji-Štajer! Iz vsega je razvidno, da je brezuspešno iskati le iskricke resnice v poročilu slovenskih poslancev.

Omenjeni manifest razpravlja tudi o šolstvu in piše, da se ni ustanovilo slovenske meščanske

šole! Ker ni bila nemška večina za to šolo, je to grozno hudodelstvo! Poglejmo si Kranjsko. Tamkaj so Nemci v manjšini, Slovinci so neomejeni gospodarji cele dežele. Mialiti bi tedaj morali, da ja mora tam mrgoletti čisto slovenskih meščanskih šol! A glej! Eno edino meščansko šolo imajo in ta ni čisto slovenska! In to meščansko šolo podpirala ali subvencionirala je naša dežela skozi več let. Cesar na Kranjskem še ni bilo potrebe, to hočejo slovenski poslanci na Spodnjem Štajerskem! Seveda saj oni ne bi plačevali te šole!

Z nečuvno predrznostjo je dalje baje zahtevala nemška večina da se ne otvori kmetijska šola pri Sv. Jurju! To je podla laž! Noben ud ni taknega predloga stavil!

O deželni meščanski šoli v Celji, katero mnogo slovenskih otrok obiskuje, pišejo, da je dežela oziroma nemška večina nameravala jo v varstvo mesta Celje dati in da bi stembil obisk te šole slovenskim otrokom zabranjen! Celje je res izreklo, da je pripravljeno prevzeti v svoje varstvo to šolo, in dežela ima en izdatka manj. Da pa potem slovenski otroci ne bi smeli obiskati te šole, da bi jim bilo to zabranjeno, je hinavčina, je podla nevarna laž.

Iz vsega je razvidno, da je vse le naperjeno, volilcem „dokazati“, da Nemci Slovincem niti pičice ne privoščijo, a prvaki to zakrivajo, da vsem prošnjam in zahtevam ni mogoče ustrediti; marsikaj pa bi dosegli, če bi jim prva in sveta skrb bilo uspešna delovanje za volilce, a ne vsaslovanska politika in hujakarija.

To so Tvoji prijatelji, Tvoji odrešeniki, ubogi kmet! Slovenskim poslanecem pa zakličemo: „Ljubite resnico, hčerko Božjo!“

Politični pregled.

Koroški deželni zbor se je te dni zaključil. O podrobnostih celega zasedanja poročamo prihodnjid.

Dolgi evropskih držav. Ob koncu 18. stoletja značali so skupni državni dolgovi vseh držav v Evropi 10 milijonov, l. 1870 pa že 59 in l. 1906 že 122 milijonov markov. Najvažnejše evropske države imajo sledeče državne dolgove:

Države	v milijonih na glavo	markov	vsaka plačnosa
Nemčija	16.158	266	
Anglija	15.780	376	
Francosko	24.869	633	
Italija	11.189	329	
Astrijsko-Ogrsko	12.777	266	
Rusija	18.759	134	
Španija	7.677	394	
Rumunska	169	192	
Belgija	2.609	372	
Dansko	261	96	
Norveška	385	163	
Švedija	432	86	
Nizozemska	1.926	344	
Portugal	3.587	631	
Švica	421	114	
Srbija	369	136	

Največ dolga ima torej Francoska. Državni zbor se je spet otvoril. Ves zadnji čas bila so pogajanja klubovnih predsednikov z Bienerthom, kako da bi se dalo spet „delovati“ za blagor „srečnih“ državljanov in kako bi bilo spet mogoče novim ministrom pomagati ne krmilo. Govorilo se bo spet mnogo, a delalo nič.

Umri je predsednik nemškega državnega zbora, grof Stolberg. Obitelji umrlega izrazili so nemški cesar Viljem, saksonski kralj in drugi nemški vladarji svoje sočutje.

Dunajski župan dr. Lueger je nevarno zbolel in je njegovo stanje zelo vznemirljivo.

Demisija nemškega ministra rojaka. Nemški minister rojaka dr. Schreiner podal je demisijo, katero je tudi cesar sprejel. Muenja o vzrokih te demisije, kakor tudi o posledicah so različna.

Grof Aehrenthal v Berlinu. Naš minister zunanjih zader mudil se je te dni v Berlinu kjer je bil tudi gost nemškega cesarja. Z nemškim kanclerjem, Bethmann-Hollwegom imel je priliko se o raznih političnih, gospodarsko-političnih vprašanjih pogovoriti.

Grško. Na Grškem se je vsak čas bati, da izbruhne revolucija. Turčija oprezno pazi na dogodke na Grškem in je za eventualno vojsko pripravljena. Grški kralj namerava se odpovedati prestolu.

Kmetje izdani in prodani!

Ta klic se razlega širom štajerske dežele in ljudstvo je z vsakim dnevom bolj razburjeno. Na mnogih shodih skušajo se klerikalni in liberalni prvaški poslanci oprati, ali to jim ne pomaga. Zatajiti in predlagati ne morejo sledeča dejstva: Prvaški poslanci so razbili deželni zbor in stembil političnim zločinom so naložili krivdo nase:

1. da se ne zgodi nobena potrebna regulacija potevov;
2. da se ne sklepa o nobeni zgradbi prepotrebni železniških zvez;
3. da ne dobivajo kmetje več brezobrestnih posojil za pokončanegorice;
4. da ne dobijo po toči in suši na beaško palico spravljene kmetje nobene podpore od dežele itd. itd.

To so dejstva, ki ostanejo pribita in ki jih noben poštenjak ne more utajiti! In kaj imajo prvaški poslanci proti temu povedati? Ničesar! Na češko komando so izdali in prodali slovenskega kmeta!

Sramota!

Dopisi.

Urednik Linhart hudo zbolel. Naš urednik Linhart je hudo zbolel, zato prosimo naše cenjene dopisnike, kojih dopisov se ni moglo v to številko sprejeti, za potrpljenje.

Ormež. „Zastojčaki!“ Koga imenuje „Narodni dnevnik“ zastojčaka? Tebe, kmet ormoškega okraja, Tebe, dragi somišljenik iz Frankovec, Loperčič ali Pašinec! Zakaj pa? Ker si baje dobil pri našem shodu zastoj vina in piva! Kar cela štirka se je izpila!! Ni pribljeno, da je to podla laž, laž katere se le slovenski „liberalci“ ne sramuje. Zastojčaki bili so zborovalci v ormoški čitalnici, tam je pivo zastoj v „narodna“ grla teklo, tam se je pušila nova sorta smodk ali cigar „zastoj“. Nekaj fantov si je tam korajžo napilo in potem so prišli na naš shod, trdeč, da ovim „že nekaj smrdi in se bojijo za obisk“ zato je kar 4 lagričkov piva se zabujenje „narodnosti“ čakalo odrešenja! Tebi pa dragi kmet damo nasvet: Če Ti pride kak narodnjak, odpodi ga od Trojega praga, reci mu, za lažljivce in obrekovalce, za samebovalce kmeta imaš le batine ali bč!

Ormež. („Ljudska veselica v kletarskem društvu.“) Po prvškem shodu zbralo se je nekaj šibarjev v gostilni kletarskega društva, kjer je prišlo iz samega narodnega veselja do pretepa in o j joj, ravno ti, ki najbolj „narodno čutijo“, dobili so jih par gorkin okoli ušes in milo so bogecu podplate pokazali. Drugi dan so ormoški prvaki litanje molili in tolažili bite bratce „keri je za nas bičan bio“.

Iz dravškega polja se nam piše: V nedeljo 20. februarja se je vrnil v kazini v Ptaju kmetaki shod glede obstrukcije, katero so prvaški poslanci brezvestno pričeli in nadaljevali, tako da je c. k. namestnik v cesarjevemu imenu štajerski deželni zbor zaključil. Nevarni brezvestni poslanci ne vejo nobeni vzrok in niso pustili deželni zbor delati, vsa odgovornost pade na te prvaške brezvestnike. Od 1. do 8. februarja je prvaška gonja trajala, torej osem dni, v teh osmih dni se ni prav nič storilo. Nevarni prvaki so žvekali same neumnosti, samo, da so čas ubijali. Protestni shod 20. februarja je bil akoraj iz vseh občin ptajskega sodnijskega okraja zastopani, dvorana je bila napolnjena z samimi kmeti, ako ravno je bila pot zelo slaba. Točno ob 10. uri je predsednik g. Slawitsch otvoril s prisrčnim potrdvam nazvočnih velepomembni shod in prečital dopis, kuterega je poslal vrli

mnogozaluzeni poslanec g. Ornic, kateri se ni mogel shoda udeležiti, ker v južnih krajih zdravje išče. (G. Ornica dopis objavimo v članku „Ljudstvo govori“) Predsednik je dal potem besedo gospodu Drogenigu, posestniku v Podplatah pri Rogatcu, kateri nam je med drugim jasno in glasno razlagal, da je on že mnogo let ud kmetijske družbe štajerske v Gradcu in da mu niso nikol nemški udje odrekli, ako je on kaj za povdigo kmetijstva predlagal in prosil, ja še celo mu v govorenju pomagali, ko so slovenski udje med njimi župniki in kaplani tiho sedeli. Nadalje je govornik Drogenig označil s krepkimi besedami sleparski krik in vik „proč od Graca“. S tem bi se nam le pomnožili stroški za upravo deželnega odbora in bi le slovenski prvaki imeli dobiček, ker bi lahko potem svoje pristaje na masne službe spravili in mi kmetje bi morali plačevati, ako se premiali, da nima spodnja Štajerska skoraj nobene industrije in tudi nobenega večjega mesta, katero bi pomagalo kmetom tako dragi urad vzdrževati. Mesto Gradec sam plača več na deželnih dokladah, kakor vsi spodnje štajerski posestniki. Govornik bi bil zato, ako bi bilo dokazano, da nam deletni odbor krivico dela in pridržuje od nas plačane doklade, kar pa to ni res, ampak je dokazano, da dobivamo več sem, kakor nam glede plačanih doklad pripada. Zatorej je krik „proč od Graca“ le hujškanje in zločinstvo za slovenskega kmeta, kar le nesramni prvaki brezvestniki hočejo. Zato je obstrukcija na komando Čehov slovenskih poslancev neopravičena (pfuj-klici in volitci so pljuvali) in pogubljiva za slovenskega kmeta. Drugi govornik g. Kresnik iz Črešnjeva je med drugim označil izdajaleko politiko prvakov glede zaščitenega jugoslovanskega kraljevstva v katerem bi se za prvake kar med cedil, če upoštevamo, kako stiska davčni aparat uboge Hrvate, katerega so njim hrvaški prvaki nalozili ko so vpili proč od Avstrije k Ogrski. Sedaj se sicer kesajo, pa po smrti je grovenga zastoj in hrvaški narod je vendar v izsesanje maščav prodan. Kaj se pa Srbije bankerotne dežele tiče, le za voljo tega ni prišlo do vojske z Avstrijo, ker so ficncoske in angleške banke vplivale na vlade za svir, ker so se bale da izgubijo Srbiji posojeni denar. Mi bi naj se ogorčevali za zvezo srbske, ki so nojalki, morilci in roparji in njih kultura še je za nemško sto let za mescom. Ko bi ta zašajljena država se vresničila, bi se prvaki ravno tako pričkali med seboj, pričkali za masne službe, kakor se sedaj pri nas godi in mi bi morali se še brčats srbske in čirilice učiti in srbskemu in črnogorskemu korobaču pokoriti. Prvaki poslanci vprijejo, da Nemci no-čejo slišati njih glasa, kako pa bo nemški poslanec vpoštevati predlog katerega stavi prvaki poslanec njemu v neznanem jeziku samo za to, ker se noče, da bi bil sprejet. Ako se pa gre za povišanje njih plačil, znajo vsi ti brezvestni zapeljivci kmeta dobro nemško in se potrudijo pri nemških odkritostnih poslancih da se pred logo sprejme. Da se gre za kmeta, tedaj pa se samo obstruira in nazivljejo Nemci. (Pfuj-klici in pljuvanje na brezvestne izdajale slovenskega kmeta). Govornik Kresnik je navetoval resolucijo, ki se je ednoglasno sprejela. (tudi resolucije objavimo na drugem mestu!). Dragi kmetje! prečitajte ta današnji mirni objektivni dopis in sodite po svoji vesti, ako je resnica kar se piše. Ne odajte se prvakiim hujšakom, kateri nič drugega ne hočejo kakor vas izsesati in nesumne držati. Premislite kaj bodo te boge duše storile, 13 je prvakiim poslancev, večina je nemška in mi nimamo nobenega vzroka proti delovanju marljivo nemške večine ugovarjati, dela le v prid za napredek kmetovalstva. Trinajsta številka je sama od sebe nesrečna številka, mi spodnje štajerski zapeljani kmeti najbolj to občutimo. Naši prvaki poslanci mislijo, da so aposteljni in da vero učijo, pa le nam kmetom veliko krivico in škodo delajo. Dragi kmeti ne udajmo se njim, prej bodo prvaki propali, kakor kmečki stan in zagotovimo, da se bodo prihodnje volitve v prid naprednega kmetovalstva prenaradile. Napredni neustrašivi kmeti.

Štajercijanski shod v Ormožu. V Nedeljo, dne 20. tega meseca bil je velepomemben dan za ormoški okraj. Sijajen štajercijanski shod pokazal je prvakiim voditeljem, da jih kmetje več ne marajo, oni so še siti „narodnih fraz in su-

hih obetarij.“ Poglejmo si pa ahod. Že dolgo pred 4. uro bila je dvorana pri Skorčiču natlačeno polna, videl si najuglednejše kmete in gospodine ormoškega okraja, posebno častno zastopani bili so pušinski, frankofski, hardečki in loperski posestniki. Vsem se je videlo, da že željno pričakujejo otvoritev shoda. Vedno več in več prišlecev, že so vse tri velike gostilnične sobe polne, za sedeti skoraj ni prostora. Ob 4. uri pozdravi g. župan ormoški, trgovec in veleposestnik g. Kautzhamer vse navzoče, opominja jih, naj mirno in dostojno poslušajo, kar jim bošta govornika shoda povedala. G. Slawitach iz Ptujja otvori shod v imenu tiskovnega društva in predstavi našim dragim somišljenikom govornika kmeta Drogeniga iz Rogatca in Kresnika iz Črešnjeva. (Burni „živio“-klici, splošna veselost, slišijo se glasi, tako je prav, kmeta naj kmet govori). Prvi govori g. Drogenig. V poljudnih, vsem razumljivih besedah poda govornik vzrok in pomen nečuvne obstrukcije in okigosa z primernimi besedami postopanje prvakiim poslancev, ki so ravno v tem za naše kmete tako žalostnem času raje vseslovansko, protidržavno politiko pričeli nego da bi z nemškimi poslanci delovali za korist kmeta. Nad eno uro trajajočemu govoru sledilo je burno odobravanje. Po govoru g. Drogeniga bil je 5 minutni premor. Med tem časom vrinilo se je v dvorano nekaj „pristašev“ narodne stranke, smrklavi pobi in golobradi šibarji, njim na čelu znani urednik ali „večen študent“ Lešničar. Da ni majnkalo arediških „hajdinskih purgerjev“ in potomcev „kruccengeneralov“ je umevno. Ko je začel Kresnik govoriti začeli so že svoje neslane opazke delati in nakar so začeli zbrani kmetje ogorčeno vprašati, kaj da ti pobalini tukaj iščejo. Lešničar je po zaključku hotel tudi „guč držati“ a kmalu je sprevidel, da ni v Središča in ne v Bolfenku, ampak v Ormožu. Ko je videl, da je njegove maškarađe treznim kmetom dovolj, padla mu je korajža v belo-plavo-rudeče gate in zginil je s svojimi pristajši — s politiki, kterim je še lani ali predlani kamenček ali goba gledala iz šolske torbe. G. Kresnik je v prav domatih besedah omenil stanovsko zjedinenje kmetov in pokazal škodo narodne hujakarije za kmetovalca. G. Baumann, posestnik na Hardeku govnil je o nepravičnem rasdelitvi podpor za poškodni prizadetih. Na predlog g. Kautzhamerja sprejela se je z velikansko večino (nad 500 naših pristaječih bilo je navzočih) resolucija, v kateri se najostreje obsoja postopanje prvakiim poslancev ter se jim izreka neznanje.

Frankovski Predragi nam „Štajerci!“ Ne vemo kako bi se ti zahvalili za shod, ki si ga nam v nedeljo priridel v Ormožu. Slišali smo enkrat govorita dva iskrenša, tresnomislca kmeta. Nekaj naših kmetov bilo je šlo gledat v čitalnico, k „srbskem shodu“, a hitro so prišli za nami k tebi, kajti „čitalnici“ je mrgolelo advokator, popov in drugih „prijatelj kmetov!“ No, to je bil kmetški shod na katerem prvi advokat, hanpračunar Zernec govrci, potem spet advokat in spet advokat. Živijo advokata kmetka pobratimija, — a ta samo živi, dokler imaš ubogi kmet kaj grošev v šepu, če so ti prazni, ti vsa narodnost nič več ne pomaga.

Iz Jesenic. V laso so si skočili razni propadli klerikalni in liberalni jeseniški duhovni raznih kranjskih časopisih eden drugemu največje svinjarje v obraz lučajo. Seveda kar falot falotu očita ni nikoli kaj pridnega, to filosofijo si še ljudje na Zabjeku dobro prilaste. Kakor narvečje barabe se smerjajo! „Marijina bčič, ki je bila popolnoma nedolžna, če bi ne imela še par nezakonskih otrok.“ „Svinja v svinjaku je večja umetnica kot naša čukulača.“ „Čukarke nemoralne homoseksualne igre“ — „Nikjer ni več pujskov kakor v farški stranki“ — „Klerikalna stranka je zbirališče vsih falotov.“ — Pred duhovni ni nobena ženska več varna, da bi ji ne delali sile, hoted radovoljiti svojim šivalakim nagonom“ — itd. To so esdovi klerikalni liberalne slovenske svese na Jesenicah! — Škoda pane Zabukovec da Vas več ni na Jesenicah, ponosni ste gotovo na Vašo armado, katero ste jo proti nam nastavili! — Pa kaj hočete, kakor se seje, tako se lanje! Capito.

Novice.

Čenjenim našim čitateljem naznanjemo, da bode „Štajerc“ odalej prinašal redno slike, tikoče se važnih dogodkov, nesreč, zločinov, pomembnih oseb itd. Mislimo, da bodejo naši čitatelji s to uvedbo zadovoljni. Napravilo nam se bode pač mnogo stroškov. Ali nam se ne gre za dobiček, marveč mi hočemo ljudstvu kolikor močede poduka podati. Upamo pa, da bodejo naši čitatelji pozdravili uvedbo slik v „Štajercu“ na ta očin, da bodeje še bolje in uspešnejše delovali za razširjenje tega lista. Na delo, vi vsi ki hočete, da se naš „Štajerc“ še bolj razširi in poveča! Naprej!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Pe prvakiim shodu v Ormožu. Ko pes in mačka so spet klerikalci in liberalci po shodu. Ti eni in ti drugi se hvalisajo, da so oni „rešili“ slovenstvo. Liberalci napadajo profesorja Verstovška, da sedajni resni časi zahtevajo pozitivne politike, resnega delovanje, z frazami in razbijanju po pulih se ne pomaga slovenskim zahtevam. Klerikalci si spet izposodijo hofrata Ploja in rečejo, da je čutil potrebo, se predstaviti svojim državnim-zborakim volilcem, ki ga več ne marajo in da je prav grenkim obrazom moral pohvaliti klerikalne poslance. Nadalje se jezijo, da je baje razvidno iz dopisa iz Ormoža, „da je tam rešil celo situacijo urednik Lešničar.“ In posledica? Kmet Ti razvidiš iz tega, da so vsa obetanja teh „rešiteljev“ puha pena, namesto da bi se po svojih besedah zdaj za delo združili, začnejo se praskati in eden drugemu zavidati „zaslugo“ za slovenskega kmeta. Ubogo ljudstvo!

„Narodni dnevnik“ podli lažljivec! „Narodni dnevnik“ v svoji „sveti in narodni“ jezi laže, da je bil štajercijanski zbor razbit. O ti ubogo revče, ki si to pisalo! Pust je že minul, tedaj moramo le misliti, da si prav nesramno lagal, a lagal si tako aeu mano, da celo arediški purgermajster tega ne verjame kaj si pisal.

Kmetje ormoškega okraja! „Narodni dnevnik“ piše, da so sami pijanci, anopsarji in hlapci bili na shodu. Tako Vas psuje ta list, ki se vedno hlinik kmetom. Vun s stakim listom, vun s prištaši te lažljive čuje.

„Narodni dnevnik“ laže, da se je dobila pi-jača pri štajercijanskem shodu zastojnj Kdor to pravi ali kdor je to pisal je navadni lažljivec!

Prvaki shod v Ormožu obiskani je bil le od gospode! Za kmeta ni bilo prostora! Središki purgarji delali so le štafazo za kmete, katerih ni bilo navzočih!

Nemška prifinga slovenskega deželnozberskega poslanca. Pri naših shodih v Ptujju in Ormožu vzbudila je veliko smeha „nemška prifinga“ poslanca Vrečkota, o kateri nam je pravil g. Drogenig. Vrečko imel je pri Sr. Florjanu pred deželno-zborakimi volitvami shod in zbrani kmetje. vprašali so ga, ali zna tudi nemški, da jih bo zamogel tudi zastopati in se z nemškimi poslanci pogovoriti. Njegova trditve, da zna, ni zadostovala zbranim in moral je „prifingo“ napraviti iz nemščine. Dali so mu nemški list v roke, tega je moral čitati in rastolmačiti volilcem. „Grenka“ je bila ta prifinga, a kaj pomaga! „Sila kola lomí“ in celo „slovenskemu“ poslancu rasveše jesik, da zna tudi nemški! Kaj ne, gospod Vrečko!

Vojaki naberi na Spodnjem Štajerskem. Maribor (mesto) 11. in 11. aprila; Slov. Bistrica 13. 13., 14., in 15. aprila; Št. Lenart 18. in 19. aprila; Ljutomer 1. in 2. marca; Cmurek 7., 8. in 9. aprila; Radgona 5. in 6. aprila; Gornja Radgona 3. in 4. marca; Konjice 5., 7. in 8. marca; Ormož 9. in 10. marca; Ptuj (okolica) 11., 12., 14., 15. in 16. marca; Ptuj (mesto) 17. marca; Smarje 18. in 21. marca; Rogatec 22. in 23. marca; Celje (okolica) 29., 30. in 31. marca in 1. aprila; Laško 2., 5. in 6. aprila; Sevnica 7. in 8. aprila; Brežice 9., 11. in 12. aprila; Kozje 14., 15. in 16. aprila; Celje (mesto) 18. aprila; Vranksko 19. in 20. aprila; Slovenjgradec 26. in 27. aprila; Marenberg 28., 29. in 30. aprila; Šoštanj 23. in 25. aprila; Mozirje 21. in 22. aprila. — Pri tej prilika

opozarjamo naše fante naj se mirno in dostojno obnašajo. Čuvajte se popivanja, da ne pride do požara. Zgorelo je poslopje v gericah štajerske hranilnice in Janžkem Vrh. Svit požara bil je tako močan, da se je videl v Ptuj.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez svezdic so letni in kramarški sejmi; sejmi, zaznamovani s svezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvehsvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. februarja v Gradcu (sejem z mlado živino.) Dne 26. februarja v Brežicah (svinjski sejmi); v Dobovi*, okr. Brežice; v Lipnici*. Dne 28. februarja v Tilmiču**, okr. Lipnica. Dne 1. marca v Ormožu (svinjski sejmi); v Radgoni*; na Planini*, okr. Sevnica; v Marneburgu (sejem s konji); v Konjicah*. Dne 2. marca v Vitanju**, okr. Konjice; na Ptuj; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Pišecah*, okr. Brežice; na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež. Dne 3. marca na Vranskem**, v Oplotnici**, okr. Konjice; v Račah (letni sejmi s konji in govedom), okr. Maribor; v Gradcu (sejem z rogato živino in konji); na Bregu pri Ptuj (svinjski sejmi) v Lučah**, okr. Arvež. Dne 4. marca v Gradcu (sejem z mlado živino); v Petrovčah**, okr. Celje; na Spodnji Polekavi*, okr. Slov. Bistrica. Dne 5. marca v Brežicah (svinjski sejmi); v Gradcu (letni konjski sejmi); v Slovenjem Gradcu*; v Celju*.

Iz Koroškega.

Naznanilo! Kakor smo že poročali, zbolel je nevarno naš urednik Linhart. Pribodajči tedaj obširno o koroških novicah.

Borovlje. Hranilnica in posojilnica za Spodnjo Rožno dolino. Piše se nam: Naša „nemška“ kasa, kakor jo nasprotniki sploh imenujejo je imela nedeljo 13. februarja v svojem krasnem domu „Rosentalerhof“ letošnjo glavno zborovanje. Načelnik Gregor Janich, p. d. Seinik v Medborovnicah, pozdravil je vse navzoče in otvoril zbor. Prvi knjigovodja Josef Tanzo prebral je protokol lanskega zborovanja. Janich je potem predlagal račun in poročilo o pretečenem letu 1909. Temu zanimivemu poročilu posnemamo sledeče: Od 660 članov lanskega leta odstopilo jih je 7; na novo sprejelo se je pa 35 članov. Skupno število članov znaša torej 688. Ob koncu leta ostalo je 1364, interesentov s skupno K 1.201.189-70 vlogami. Denarni promet v zadnjem letu je znašal 1.604.706-91 K; skupni denarni promet od časa obstoja sem pa 13.729.227-48 K. Za splošne koristne namene se je doalej 21.915-30 K izdalo. Res lep napredek vrliga tega društva! Potem je drugi knjigovodja Ig. Mack prebral obširno spoznanje uradnega revisorja c. k. deželnega sodišča. Našel je ta uradnik, da je peljava računskih bukev pri kasi čedna, znašna in izgledna. Premožnje je dobil v redu, voditeljstvo v najboljših rokah. S tem spričevlom naj si grdi obrekovalci tega društva svoj jezik obrišejo! Tudi letos je razdelil glavni zbor za dobrodelne namene po celi dolini veliko podpore. N. p. Borovlje: Otroškemu vrtcu 200 K, ljudski knjižnici 100 K, za revne otroke, za božično darilo, za požarno brambo, telovsko društvo, pevsko društvo „Alpenrose“, „Edelweis“, za kmetijsko društvo, vsakemu 50 K, streljaskemu društvu 100 K, Medborovnice: pevsko društvo, požarna bramba, šola v Glinjah, po 50 K, za brigalnico na Trati 100 K, S. Marijeta: brambovci na Gočuh 50, za živinsko vago Š. Marijeta 100 K. Sele: šola 100 K. Podjabel: požarna bramba 50 K, brambovci v Kožentauri in v Kaplji po 50 K. Svetnavas: požarna bramba 100 K. Vrh tega se je med letom podarilo iz čistega dobička čez 400 K. Posojilnični pregledovalci knjig gospoda Orozy in Kastner poročata, da sta našla vse v lepem redu. Nato se zahvali zbor načelstvu posojilnice, posebno gospodu Janiku in navzoči so vstali v znamenje zahvale raz sedežev. Potem se je sklenilo še več koristnih stvari v prid hranilnice. Cela dolina pa je s praviko ponošana na našo kaso!

Po svetu.

Abdul-Hamid. O bivšem turškem sultanu, Abdul-Hamid-u se enkrat poroča, da je nevarno bolan, potem spet, da se mu je pamet zmešala. Napadla ga je baje tudi besnost in hotel se je obesiti! Kaj je na tem rešnice, se prav ne va.

Našli so v Ljubljani pri zidanju obrtniške šole staro rimsko posodo. V njej je bilo 47 dobro ohranjeni zlati in nad 2 kg srebrnega denarja.

Atotat v Egyptu. Neki mohamedanski nacionalist, lekarnar po poklicu, sprožil je samokres na ministerskega predsednika Butrosa in ga tako ranil, da mu niso zdravniki mogli rešiti življenja. Pet krogelj potegnili so mu iz telesa.

Nečuvno zločinstvo. V Oldenburgu ubil je 20-letni delavec Denker z sekiro svojega očeta, svojo mater in svojega starejšega brata. Zločinec je že pod ključem.

Konjska kuga v Srbiji. Po poročilu srbskih listov pojavila se je med konji topničarskega polka v Kragujevcu kuga in znaša škoda do 60.000 dinarov.

Paradiž medvedov. Ruski listi poročajo o narodu, ki posebno spoštuje medvede, in sicer so to Aine, ki stanujejo v južnem delu otoka Sachalin. Ta narod prireja na čast medvedom velike veselice in če kak njihov medved pogine, vlada velika žalost med ljudstvom. Vsako leto grede Ainec v oddelkih na medvedov lov in vsak oddelek gleda, da zasati in ujame mladega medveda. Najstarejša in najuglednejša starka mora potem ujetega medveda v „hrano in stanovanje“ sprejeti. Po zimi je potem velika veselica. Na predvečer te veselice vlada veselje in radost, ljudje jedo in pijejo „kar trebuch“ drži. Najstarejše ženske pa pripravljajo za dan veselice posebno sladčico — pesjo pečenko. Drugi dan na vse zgodaj je vse polno ljudi pri medvedu, vsi jokajo in tarnajo, kajti ure njegovga življenja so štete. Naenkrat počí puška in medved se valja v svoji krvi. Zdaj še se le začne pravo kričanje in stokanje, vsa vas je „hiša žalosti“. Vsak hiti, da dobi vsaj malo medvedove krvi, katero potem hitro izpije. Medvedovo glavo pa pribijejo v posebnem gozdu na drevo. Ta gozd je že poln medvedovih glav, kajti ta šega je že starinska.

Kmet, ostani zvest svojemu stanu.

Fil. Vitanški Skerlec pri Veliki nedelji na spodnjem Štajerskem.

Današnji položaj kmetijskega stanu tič. v velikih skrbih, v primanjkljaju delavske moči in je torej nagnjen v propad. Po eni strani manjka delavcev in družbe na kmetijskih posestvih, na drugi strani pa težijo kmeti težka bremena dolgov, velika dača in nesčeje pri kmetovanju. Ali kmet ima moč in voljo, to kaže združna samopomoč, katero ona stže in najde v kmetijskih združenjih.

Največji sovražnik kmeta pa je nezadovoljnost s njegovim poklicem. S tem sovražnikom bi se moral naš kmet bojevati, ker mu jemlje veselje do dela in ga tira proč od kake dobre nove iznajdbe pri kmetovanju, s katero bi se mu dalo priti do boljše bodočnosti. Žalbolj, da prime ta nezadovoljnost tudi mlajše posestnike in da okuži tudi veselje in spoštovanje kmetijskega stanu, kmetiskim sinovom in hčerkam.

Prijatelji kmetijskega stanu, kateri ljubijo in poznajo ta stan, so res lahko žalostni, ko vidijo da se omeni bogato kmetsko delce, s kakim uradnikom. En uradnik, ako je še tako nizek ima prej upliv pri takih kmetijskih hčerkah, ko pa en kmetijski fant, kateri se poprime v svoj odličnostj dobrega učnega in koristnega kmetovanja. Da me bodete dragi bralci razumeli, kaj takega čla hude, grozne in neozdravljive rane kmetiskemu stanu. Koliko denarja se zgubi stem vsako leto na kmetijah. Ni torej čuda, da kmetijski stan peša. Pred nekaj desetletji, kakor je meni znano, je bilo to vse drugače. Takrat si je držalo bogato kmetško delce v čast, ako se je omokilo v kmetško gospodarstvo.

Vzrok vsemu temu je, kakor sem prej omenil, nezadovoljnost, katero velikokrat povzročajo starši kmetijskih otrok in njih v zgojicji. Te pravim iz lastnega prepičanja. Silil sem velikokrat, kako starši godrnjajo čez kmetijski stan vpriču svojih otrok, posebno, ako jih zadene kaka nesčeja pri gospodarstvu. Ako stišjo kmetijski sinovi in hčerke, da nič hujšega ni, kakr z kmet biti in da je kmetška gospodinja dandanes sušnja; mora se torej v seču takih otrok v šbudi nezadovoljnost, da začnejo od dne do dne bolj sovražiti svoj poklic.

Premalo se pomisli pri kmetih, da ima vsak stan svoje križe in težave, ima pa tudi veselje in koristi. Prva težava v vsakem stanu je zadovoljnost. „Dragi starši,“ zelo grešite in škodujete kmetiskemu stanu, ako izstite svoje nezadovoljnost v priču vaših otrok. Pri-povedujte in kašite jim rajsi boljše strani deželnega življenja v kmetiskem stanu, da bodojo imeli veselje doma ostati in vam pomagali sodelovati na vaših kmetijskih posestvih! Prav dobro storimo tudi, ako naše otroke učimo in vadimo križe in težave kmetijskega stanu potrpečljivo, se v obupnosti nositi. Sem pa ti učeno, da bi jih trpeli čez mevo in prestrugo postopali proti njim, kakor so delali to pagini, da se je otrokom dan učilšč, da jih bodojo in se posretekem bolečin in težav priučijo. Ne smemo jih pa tudi držati premehko v hrani in obliki, ampak v ostrim redu. Moogoče, da rečeš; kaj

ima vse to pri tem opraviti? Ja, potrebao je, da tudi to omenim, ker nezadovoljnost ima svoj zvir in začetek vsem tem.

Ruzun očetoval hiše pa ima šola dolžnost v tem oziru otroke v zgojevati tako, da dobijo spoštovanje in ljubezen do kmetijskega stanu. Potrebno bode, da učitelji opozorijo večkrat otroke na lepo kmetško življenje. Pa ne tako, kakor nam je pred 30. leti učitelj na ljudski šoli rkel: (ako ni znal kteri učence) „Iz tebe ne bode nič drugo, kot konjski hlapec, ali pa svinjska dekla.“ K temu bi pristavil: da ravno dandanes mora biti en hlapec dobro poučen, kot en industrijec, rokodelca in uradnik, ko se opravlja poljaka in gospodarska dela s raznimi stroji in h kateremu izroči gospodar svojo orodje in živno v njegovo varstvo. Torej živino, ki je temelj gospodarstva. Pristrčen podtrav in tem novem letu.

V Vičancih, na praznik Sv. treh kraljev 1910.

Gospodarske.

O prašičjih boleznih. Piše se nam: Leta 1909 sta v Ptuj se nahajajoča gg. živinodravnik izvršila pri prašičjih varstveno cepljenje kos proti rotlaufu s sledečim uspehom: Čepilo kose se je na 551 posestvih skupno 2857 prašičov. Od teh je bilo že 115 prašičov na rotlaufu bolanih. Od teh 115 prašičov ozdravilo jih je valed cepljenja 98, tako, da je le 17 prašičov bilo zaklanih ali je poginilo. Ako se vzame vrednost enega prašiča s 60 K, se je torej na ta način kmetom rešilo 5880 kron denarja! Od prašičov, katerih se ni cepilo, je (kolikor se je to zamoglo poizvedeti, napreje omenjenih 551 posestvih skupaj 117 komadov deloma poginilo, deloma pa v isti zaklanih bilo. Iz vseh teh številk se pač sadostno razvidi, kako velikansko vrednost ima cepljenje kos pri na rotlaufu obolelih prašičih. Ako se pri temu še premisli, da se pa cepljenju ne v okuženih hlevih ne na drugih posestvih ni več pojavil slučaj rotlaufe, potem se mora pač kmetovalcem to cepljenje kos proti tej grozni prašičji bolezni živo priporočati. V Ptuj, 18. februarja 1910. Jos. Kurzidim.

Vrednost pepela. Namesto kaljevih umetnih gnojil se rabi tudi pepel za gnojenje travnikov in deteljšč. Pepel ima tudi kalij v sebi in deluje kakor druga kalijeva gnojila. Valno pa je, da ga rabimo v zadostni množini. Zato pa treba, da vemo, koliko kalija ima pepel in koliko ga imata kajnit in kalijeva sol. Pepel iz bukovega lesa ima največ kalija. V 100 kg bukovega pepela, ki je najboljši, je do 15 kg (15%) kalij, toraj nekaj več ko v kajni, kjer se ga nahaja poprek 12½ kg. Če rabimo na mesto kajnita pepel, potem ga je približno toliko vzeti kakor kajnita. Za 1 ha treba 4000 do 6000 kg ali ravno toliko pepela. Pomniti pa je, da ima pepel tudi nekaj fosforove kisline in apna in da je zaradi tega več vreden ko enaka množina kajnita. Kalijeva sol ima pa v 100 kg 40 kg kalija, zato je treba te soli skoraj trilekrat manj ko kajnita ali pepela.

Senice po zim. Če se v sadunosniku tem živlicam na drevesa pritrjuje hišice, ki so lahko tudi iz drvesne skorje, bodo kmalu vse polne senic, ki vsi zimo zelo marljivo pokončujejo razna mrčesa, skrita pod skorjo, in tako sadjarju silno koristijo. Senice loviti in je imeti zaprte, pa se pravi te prekotrčne živalice moriti.

Čiščenje rjavih vin z želatino in mlekom. Pritožbe, da mlada vina rjavijo, se množe letno od dne do dne; o vrokih to boleznih pa smo v „Gospodarskem Glasniku“ dosedaj že večkrat pisali. V naslednjem hočemo podati par nasvetov, kako se naj taka motna ali rjava vina čistijo z želatino in mlekom. Navadno se čistijo le dobro zavrela in stara vina, ki so še malo kalna, kar izhaja od prahu, ki se pri pretakanju ne da popolnoma odstraniti. Zdrava mlada vina se navadno ne čistijo, ker so redko čista in ker se neprenehoma kalijo od mikroskopično malih živih bitij, s pr. še delajočih kvasnic. Samo ujemoma se za mlada vina lahko priporoča čiščenje z znanimi čistilnimi sredstvi, pred vsem z želatino in mlekom, da s tem omoziro povzročevalce bolezni in jih potem s pretakanjem spravimo iz vina. V takih slučajih se mlado vino kakor hitro je mogoče pretoči z drobi in spravi v močno zažepelane sode da ga potem drugi dan lahko čistimo. Navadno velja pravilo, da zadostuje pri rjavih vinih 8 do 12 g želatine in približno enako mnogo dodatka tanina za čiščenje vsakega hektolitra. Za čiščenje rahljena želatina mora biti popolnoma čista in brez čuba. Zdrobljena želatina, ki jo navadno prodajajo trgovci, ni vedno popolnoma čista in brez čuba. Zdrobljena želatina, ki jo navadno prodajajo trgovci, ni vedno popolnoma primerna; pri nakupovanju jo moramo vedno prepičati, ali je porabna za čiščenje ali ne. Večkrat se ponuja rdeča zdrobljena želatina za čiščenje rdečih vin; njena rdeča barva pa nima na vino nikakega vpliva in je večkrat samo za to, da se z njo pokrije slabša kakovost želatine. — Sicer pa moramo takoj takoj omeniti, da je želatina za čiščenje rdečih vin malo porabna, ker se z njo odpravi iz vina njegovo barvilo in velik del črsovine, ki pa morata biti vinu ohranjena. Zelo dolbi vrsti želatine za čiščenje vina sta znansti „Weinlaube“ in „Osticol“, ki se lahko dobita v vsaki boljši trgovini s kletarskimi potrebčinami. Predno čistimo, raztopimo v vnu primerno količino želatine toplo v lahkem, a popolnoma zdravem vinu; pri tem pa moramo pridno in pazno mešati, da se nam ta zmes ne razsodi. Za ra-

Zopet došlo!

154

Velike množine blaga iz konkurzičnih mas in opuščenih trgovin, vsled tega podpisano dobro anona firma v polozaju, da iste vključi draginji še ceneje kot preje en gros in detail odda. Za solidno, trajno blago jamči dobro ime firme. Kar ne dopade, se brez opore nazaj vzame. 5000 metrov garantirano pristno-barvno, nejni muštri, plavi druki z židanim svitom preje 70 h, zdaj 50 h. 400 metrov 5/4 širokih dvojnih plavih drukov, preje 90, zdaj 68 h. 1000 metrov nečnih volinov za obleke in bluze preje K 110, zdaj 68 h. Nežni šolski in Pepita-voljni štofi, 120 cm široki, preje K 195, zdaj 98 h in K 110. Ednobarvni krasni spomladanski štofi vsaka začeljena barva, preje K 290, zdaj 190. 2000 kosov garantirano najboljših ženskih srajc na rami zaprtih (Herzschmitt), preje K 320, zdaj 198. 2000 kosov ženskih srajc iz dobrega tirolskega platna s kratkimi rokavi, preje K 195, zdaj 140. Iste s širnikami zatelnom K 160. 6000 parov štrikanih barvanih ali črnih ženskih spomladanskih nogavice preje 75, zdaj 50 h. 8000 velikih šren črne ali barvane dobre pavole za štrikati preje 70 h, zdaj 40 h. Isto plajhano ali neplajhano 35 h. 8000 klopčicov barvane in črne pavole za štrikati, preje 17 h, zdaj 10 h. Krasni židani garn za štrikati v klopčičih ali šrenah vse barve, preje 50 h, zdaj 35 h. Dobre spomladanske čevlje za dom za gospode in gospe s podplatom iz dobre špaje, preje K 150, zdaj 90 h. 4000 kosov dobrih, debelotnih kompletno velikih rjuh, preje K 290, zdaj K 2—. Cele, težke, preje K 330, zdaj K 260. 3000 metrov lepih belih špicnatih zastorov, 100 cm širokih, preje 75 h, zdaj 45 h. Še lepši preje K 110, zdaj 75 h. 500 kosov močnih, širokih predpasnikov iz plavega druka, preje K 130, zdaj 90 h. Še boljše in širše K 110. 8000 metrov 150 cm širokega klosterskega platna preje K 170, zdaj K 115 pr. meter. 6000 metrov defregger platno, preje 60 h, zdaj 45 h. 4500 metrov salcburškega kmetskega platna preje 90 h, zdaj 60 h. 5000 metrov krasne rumburške tkanine preje 78, zdaj 55 h. 5000 metrov plavega, širokega, dvojnoinnega platna za predpasnike, preje 90 h, zdaj 68 h. 2000 zelo finih polžidanih robcev za glavo, svilih ali temnih, preje K 330, zdaj K 230; še lepši K 290. Isti v čisti židi preje 7 K, zdaj K 4-95. 2000 kosov dobrih kompletno velikih moških oksford-srajc z ležečim ovrtnikom preje K 210, zdaj K 150. Čisto velike in težke preje K 295, zdaj 195. Lepe štrikane srajce preje K 390, zdaj 270. Iste, z lepimi robi K 310. Krasne žigane kravate preje K 130, zdaj 78 h. Dobre bele in barvne gradl spodnje hlače preje 190, zdaj K 110. Čisto težke preje K 240, zdaj K 150. 5600 metrov lepega multiranega oksforda preje 70 h, zdaj 50 h. Čisto težkega preje 95, zdaj 65 h. 4000 tucatov dobrih barvanih šepnih robcev, 1/4 tucata preje K 170, zdaj K 110, 3000 tucatov belih šepnih robcev z barvanim atlasovim robcem 1/4 tucata preje K 190, zdaj K 110, 1/4 tucata najfinjšega rožnega mila, preje K 140, zdaj 75 h. Krasne burett-garniture bordo ali oliven, 2 odeje za postelji in 1 za mizo preje 17 K, zdaj K 980. K temu spadajoči kompletni zastori preje K 390, zdaj 250. 600 parov lepih tepihov za hoditi z bordo ali zelenim robom per meter preje K 130, zdaj 70 h. Čisto težke preje K 160, zdaj 1 K. Krasni tkani čajti cela širokost tuhne, pisane in karirani, preje K 130, zdaj 95 h. Isti enkrat široki preje 60 h, zdaj 45 h. Lepe flanelaste oeeje za postelji komplet velike, preje K 450, zdaj K 270. Dobre Jäger-srajce, dvojne prse, preje K 170, zdaj 116; čisto težke K 140. Krasne turistovske srajce preje K 350, zdaj K 220. Močne srebe (Ruckacke) preje K 290, zdaj K 190, še boljše K 230. Velike tašne za nakup z okroglim držajom preje K 170, zdaj K 110. Dobre štrikane moške nogavice, preje 70, zdaj 40 h; še boljše 60 h. 500 krasnih spomladanskih bluz, preje K 450, zdaj K 290. 360 lepih štrpac-šosov, preje 7 K, zdaj K 580. Elegantni kost, preje 15, zdaj 9 K. Za vodo nepredorne vremenski kragni iz kamelove dlake, 100—130 cm široki, preje 19 K, zdaj K 1250, še boljši preje 25 K, zdaj 15 K. Za gospode in ženske, dokler imamo zalogo. Elastični „hosenträger“ za moške, preje K 120, zdaj 70 h; še boljši preje K 130, zdaj K 110, 2000 parov lepih čevljev iz segeluha z usjajimi podplati (unbesetzt), preje K 270, zdaj K 150. Iste čisto z usnjem bezecane preje 3 K, zdaj K 190. Iste za moške (unbesetzt) K 190 (besetzt) K 250, bele ali rjave.

Razpošiljalna hiša Kaufhaus „zur Südbahn“
Gradec, Annenstrasse 68/17.

Vkljub tem tačo nizkih cenah dobi vsak kupec, ki čez 10 K kupi, lepo darilo zastonj; čez 20 K se franko brez stroškov razpošilja.

Mlado dekle

zdravo, močno, pošteno in čedno, ki govori dobro nemško, sprejme se k 10 meseči staremu otroku. Vpraša se pri g. dr. Delpin v Ormožu.

100

Cepljene trte

Jobro račene z bogatimi koreninami, Burgunder, Riesling, Gutedel, Silvaner, Traminer, Mosler, Portugieser, Moskateler in Ruländer v velikem in malem se dobijo pri

P. Srebre v Mariboru
Tegethoffstrasse 23.

Garantirano pristna originalna
naturna vina

Štajersko deželno vino, belo	.....	K 28
Štajersko vino iz gore, belo	.....	32
Štajersko Šiler-vino, najfinje	.....	32
Terrano, rdeče krvno vino	.....	32
Silvanec, beli, fino namizno vino	.....	36
Riesling, beli, fino namizno vino	.....	40
Velefina bela, stara namizna vina	.....	46

pri 100 litih prodaja in razpoka od vsake kleti v velikem posloju šparksae

Otto KUSTER, Celje
na Štajerskem.

5000 goldinarjev plačila

— za osebe brez brade in za plešce —

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po rabi pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodje in dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev las, obrv in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“ edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva med 8-14 dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj rasti. Garantiramo nesškodljivost.

Ako to ni istina plačamo
5000 goldinarjev v gotovini —
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade, plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edinc trdika, ki prevzame tako jamstvo Zdravniški popisni in priporočila. Nujno svarimo pred ponavedhami!

Oziranje se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznamim, da sem s njim popolnoma zadovoljen. Za po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svilih in mehki, so bili vendar krepki. Po 2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal inenitni vpliv vašega balzama. Hvalno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Trepeča sem dalje časa na tem, da so mi izpadli in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa rabila 8 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gdč. M. C. Andersen, Ny Vestergade 5, Kopenhagen.

1 zavoj „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzvetju ali s tem, da se plača naprej. Pisite na največje specialno trgovino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemark.

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

783

VABILO!

Gospod deželni potovalni učitelj **A. Pirstinger** bo imel zelo podučno predavanje o **sadjereji** in sicer kako se more

drevje saditi, cepiti, škropiti, ovarovati gosenic in drugih škodljivih mrčes, kakor tudi **zajčjega zoba**.

To predavanje se bo vršilo

v nedeljo 27. februarja ob 8. uri zjutraj

pri **sv. Marjeti** niže Ptaja v gostilni g. **Mickl**, ob 3. uri isti dan pri **sv. Lovrencu na d. p.** v gostilni g. **Flitzger** in

v ponedeljek 28. februarja ob 3. uri popoldne

v Ptuj v gostilni „**Biarquette**“ nasproti c. kr. pošte.

Sadjerejci udeležite se polnoštevilno tega podučnega predavanja.

100

Okrajni odbor.

lic.
9. febru-
em v razpro-
h drogov
prodaja v
veči, Des-

area 1910,
em v Na-
veči, Des-
ajo.
tj.
1910. 169

čila

lešce —
dneh po rabi
gospodje in
idobitev las,
Nos Balsam
a med 8-14
takoј rasti.

ovini —
brez brade.

tako jamstvo
o pred pozna-
popolnoma za-
dar krepki. Po
balzama. Hva-
iporočan. Tr-
sem pa rabila
en, Ny Vester-

specialno tr-

mark.

768

25.000 odevj za postelj
se mora zaradi opustitve nekake obrata hitro prodati i. s.: **gospodarske odevje**, temno-drap, zelo praktična barva, barvana bordura, ca 180 cm dolge, à K 1 80 pr. kos; **tiger-odevje**, tkane podobne tigrovem kožuhu, barvana bordura, ca 200 cm dolge, à K 2 10 pr. kos. **Samo kratki čas!**
Pošlje po povzetju po najmanj 6 kosov franko na vsako poštno postajo.

Emil Wonka, Königinhof. 138

Kupiti se želi 139

staro orožje
iz časov vitezov, meče, ščite, helme, hebebarde, vitoške železne obleke itd.

**Julius Herrmann, Dunaj V. J.,
Margaretenstraße 105.**

**Vrelec iz sv. Trojice
(Heil. Dreifaltigkeitsquelle)**
Izborna slatina!

Usojam se p. n. občinstvu naminiti najuljudneje, da sem, ker so že vsa predela končana, s prodajo začel. Tudi na c. k. zavodu za preiskovanje življenjskih sredstev v Gradcu se je „Vrelec iz sv. Trojice“ preiskal in kot uborna slatina našel.

Kot dijetilnz slatina posebno priporočljivo. **Naročbe prevzame Franz Schütz pri sv. Trojici Slov. Gor.** 133

Naprej prodajalci dobivajo visok popust cene!

Apoteker A. Thierry balzam

(Poslatno varstvo)
Edino pripravo z suho kot varnostno zmanja.
Vpliva proti krču v kolodcu, napenjanju, zaspanju, motenju prebavne, kislju, bolečinam, bolečinam v prsih, brisavosti itd.
Zunaj čisti rane, odstrani bolečini, 12 msk ali 6 dvojnih steklenic ali ena velika posodna steklenica K 5.—
Apoteker A. Thierryja edino pristvo **centifolien-mazilo** vpliva zanesljivo pri bulah, ranah, vnetju še taki stare vrste. 2 dozo K 3-90. Adresira se naj na apoteko angulj-varstva **A. Thierry v Progradri pri Rogatcu**. Dobi se v največjih apotekah. 62

Giht revmatične bolečine
Zoltán-žavba (Kali-Liniment)
To izborno priznano mazilo dobi se v vsaki večji apoteki za 3 kruni pri steklenici. Pošljete razpisništvo po apoteki Zoltán, Budaörs, V. Szabadegyh. Zaloge: Doss, e in kr. šverna apoteka.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprt); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure opoldne.
1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „bransebad“ z rjuho K —60; postrežba K —10.

Pohišstvo
v veliki izbiri, politirano, mat in lakirano, vioge za postelj, matrace, blazine, tuline, posteljske odevje, preproge in špic lica, divani, sofe, stoli po najnižjih cenah tudi na obroke pripravo.

P. Srebre, Maribor
Tegethoffstr. 23.

Najboljša pemska razprodaja!
Cene perje za postelji!
1 kg. svih slisnih 2 K; boljših 3 K 40; na pol boljših 3 K 60 K; boljših 4 K; boljših nežkih 5 K 10 K; 1 kg. najboljših, avstrijskih, slisnih 6 K 40 K, 8 K; 1 kg. šuma (šuma) avstrijske 6 K, 7 K; boljših 16 K; najboljši prvi 12 K. Ako se vname 5 K, potem slisnih.
Šestov postelje
in krevtovi, rdečega, plavega, belga ali rumenega snatiga. 1 tihast, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, s 2 glavama blazinama, vanka 90 cm. dolga, 68 cm. široka, napojnjena s zvonim, avstrijska, trajajna in karvnatim perjem za posteljo 16 K; pol-dono 20 K; dame 34 K; posnamati tabretli 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavna blazina 3 K, 3 K 20, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar se dopada doma najj. S. Budaörs, Dorotheenstr. 71a, Budaörswald. Časik gratis in franko.

Vinogradniška zadruga
(Weinbaugeossenschaft),
P. Z. Z. DOM. Z. V
PTUJU
priporoča uljudno nakup v sodcih od 56 litrov naprej:
1908. haloška in zavrčka
naturalna vina
po ceni od K 32.— do K 58.— pri hektolitru.
Sortna vina, cene po kakovosti in naturalna vina prejšnjih letnikov najboljše in srednje kvalitete po pri-
444 mernih cenah.

Jablâne
sledenih vrst: Kanada Reinette, Ananas Reinette, Mošancger, Šarpanjska Reinette ima za oddati sadnodrevesna šola „Karlshof“ v Ptuj.

Meštanska parna žaga.
Na novem lastnem trgu (Landplatz) v Ptuj zvrzen kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vankemu v porabo. Vankemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj ras- žaga. Vankdo pa sme tudi sam oblati, vrtni in spahati i. t. d.

Veliko manufakturno trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien) 176
priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejša

Železniška Roskopf patent-ura
ima rubin-kamenje, emajlno cifernico, gre 32 ur, pristno, nikelnasto pokrovje, ki ostane belo, žarnur-pokrov za odpreti, s steklom krito anker-kolesje s patentnačrptom, gre garantirano na minuto.
Cena 1 komada . . . K 4.—
Z dvojnimi nasteljsom . . . 7.—
Zlasten Roskopf patent . . . 3.—
Srebrne Roskopf-ure . . . 6.—
Original „Omega“:
Pravi nikel, 15 rubinov K 15.—
Pravo srebra, 15 . . . 25.—
14 kar. zlato od . . . 108.—
Samo dobro solidno blago!
3 leta pisemna garancija.
Max Böhmel, Dunaj, IV., Margaretenstrasse 27/27 (v. lastni hiši).
Zahtevajte moj veliki glavni cenik z 5000 podobami v najnovjših urah, zlatem in srebrnem blagu, katerega se vsakomur brez kupne zaveze zastonj in franko pošlje.
Dopisnica s natančnim naslovom zadostuje.

Original „DOXA“
Anker remonter-ura, 15 rubinov, kovinsko-rokoko-oblike iz starega srebra, 24“, glasom silke s ravnimi plastičnimi reletji, izvrsna precizijna ura za telesničarje.
Cena pri komad . . . K 14.—
Z dvojnimi nasteljsom . . . 15.—
V srebrnem ohišju . . . 20.—
Z dvojnimi nasteljsom . . . 24.—
Cena srebrne remonter-ure za gospode, dame in dečka.
Z edinstvenimi nasteljsom K 6.—
Z dvojnimi nasteljsom . . . 8.—
S 3 notnimi nasteljsi . . . 10.—
Plaste jeklene ure . . . 6.—
Zlato-plake, plaste . . . 10.—
Srebrne verzičice . . . 2.—
Moderne ure v najpopoljši izbiri.

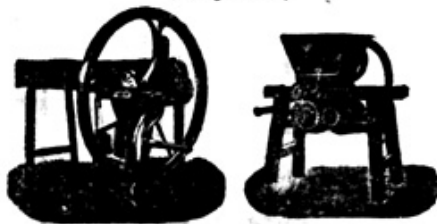
14 karat. zlate verzičice
in prstane kupite najbolje po tebi, zlato slato vagnno (brez „Anhängergev“) per gr. K 2.—
Zlato verzičice, faset od K 5.—
Zlato prstani . . . 2.—
Zlate verzičice, 18 gr. . . 2.—
Zlate verzičice, 15 gr. . . 25.—
Zl. per prstani 2 gr. . . 6.—
in naprej . . . 8.—
Moderne zlate verzičice in prstane v najpopoljši izbiri.
Kdor enkrat kupi, kupi sopot!
Pošljate po povzetju!

Ura na pendelj
s muzično budilnico, ki tudi kije
v krasnem natur-orohovem barvadnem ohišju, 75 cm visoka, bje celo in pol ure, hodi in igra najlepše godbene komade.
Cena pri komad . . . K 14.—
Brez muzike, budilnica . . . 10.—
Brez stalpovga zvonca (Turmuhlag) . . . 8.—
Ista, 100 cm visoka . . . 14.—
130 . . . 22.—
Moderne ure na pendelj v največji izbiri s svojim harmon-pungom.

Radium-budilnica s srebrnimi zvonci
(znamka Junghans), 21 cm visoka, nikel ali bakro, 30 urna, budi izredno glasno, s daleč dosežim srebrnim zvoncem, najboljša in najglasnejša budilnica.
Cena pri komada . . . K 5.—
5 cifernica, ki sveti . . . 6.—
Navadna budilnica . . . 2.—
Z dvojnimi zvoncem . . . 3.—
5 cifernica, ki sveti . . . 4.—
S 4 zvonci . . . 4.—
Muzična-budilnica . . . 10.—
Darling-budilnica (znamka Junghans), 10 cm visoka, s radium-cifernico, ki sveti . . . K 15.—
Riziko popolnoma izključen!
Za kar se dopade, donar nazaj.
27/27 (v. lastni hiši).

Radium-budilnica, turmoko zvonca
ki bje, la kvaliteta, 3 ur, bje celo in pol ure, budi glasno dorečim turmokin zvoncem, steklena cifernica, polir. okroglo okvirje, 30 cm srednje mere.
Cena pri komada . . . K 6.—
5 cifernica, ki sveti . . . 650
Budilnica s cerkveno-turmokin zvoncem.
70 cm visoka, krasno lepeljana, s velikim kolejem za budili in domakim zvoncem K 12.—
Moderne budilnice in „Stand-ure“ v največji izbiri.

Fabrika kmetakih in vinogradniških
mašin
Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Stajersko)

priloga najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, re- bier za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuschen) za mrvo obračati stroj za košnje trave in žitja, najnovejše gleisdorfske sodne mline v kamenitih valčkih ravnine, hidravlične prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke) patent „Dütscher“, daje največ tekočine, se dobi je pri meni. Angliške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancija. — Cenik sestoj in franko.

SAMO
MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLIONI.

Je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne indus- trije, g. dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč večje nego milo ali soda ne da bi se lotil perila.

Minlos^{OV} pralni prašek

Je torej najboljši, kar se more rabiti za pranje perila, va- ruje perilo kar se najbolj da misliti, je POČENI in daje bliščečo beloto in je popolnoma brez duha. Zavitok 1/2 kg stane samo 30 vis.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos
Dunaj, I. Mülkerstrasse 3.

Želodčna esenca
napravljena v Augsburgu od
J. G. Kiesow.

To sredstvo je splošno priznano, poveča apetit in pospešuje prebavljanje.

Brez recepta v vseh apotekah in steklenicah po K 1-20 in K 2-40 dobil. — Svarilo: Zahtevajte izrecno ime Kiesow!

Zaloge: Ptuj: apotekar pri zlatemu jelenu; Maribor: Marija Pomagaj-apoteka; Celje: Marija-Pomagaj-apotekar.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller

Je znano kot odbojalec, hkrati in bolečine odstranjuje sredstvo pri preblijenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1-40 in K 2-—. Pri nakupu tega prijubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalno steklenico v štališah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristoje to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elusabctr. St. 5. nov.
Razpobje se vsak dan. 637

Zagreb.

Kralj. hrv.-slav.-dal. hotel-vlad.
Ukaz št. jul. 1900. št. 3767.

Cenjenim gospodinjam
priporočamo najtopleje
pravi : Franckov: pridatek k kavi
kot najboljši kavni surogat,
izdelovan iz tozemskih surovin
v domači tovarni
Henr. Francka sinov
v Zagrebu.

Kranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-kranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogeršk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ura.

Občene z avst. ogerško banko.

priporoča se glede vsakega med kranilnične zadeve spada-jočega posredovanja, istotako tudi za posredo- vanje vsakršnega posla z avst. ogeršk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Odstrani bolečine, ohladi, osveži, okrepiča in desinficira
Chapó'jevo dobro dišeče rastlinsko-esenčno
Franz-žganje
najboljše vseh domačih sredstev!

Edino občinstvo je poklicano, voditi o kakšnem domačem sredstvu; ravno zato ne smatram potrebnim, da bi priporočal Chapó'jevo rastlinsko-esenčno Franz-žganje, temveč objavimo raje pisma občinstva; ta pisma povejo vse, kar je potrebno in kar hoče čitatelj vedeti.

6. spetkarja J. pl. Chapó
Resica (južno Ogrsko).

Vaše rastlinsko-esenčno Franz-žganje porabljam kot kapljice za sobe in usno vodo z zelo dobrim uspehom.

Sploštvanjem
Kvad. ež. Kalovia.

Sarajevo (Bosna)

Gospoda spetkarja Chapó J.
Resica (južno Ogrsko).

Odlar rabim Vaše rastlinsko-esenčno Franz-žganje, so moje nerodne bolečine v glavi zelo ponehale. — Rabim naprej.

Z velevotnjem
Jedyniaklewitz Š.

N. Bogdan

Postano rastlinsko-esenčno Franz-žganje rabila je moja žena pri krčih v žolcu in pomankanju apetita z najboljšim uspehom.

Konek (Slavonija) Gottfried Stepta, vinar.

Gospoda Chapó
Resica (južno Ogrsko).

Neki prijatelj mi je dal par steklenic Vašega rastlinsko-esenčnega Franz-žganja, katerega rabim pri kašlju; isti olajša kašelj in pospešuje izterek.

Belgrad (Srbija) Pajo Jovanović, uradnik.

Gospoda Joh. pl. Chapó, spetkar v Resici (južno Ogrsko).

Mnoge let sem trpela na revmatičnih bolečinah in sicer tako, da sem morala v postelji ostati. Odlar rabim Vaše domače sredstvo rastlinsko-esenčno Franz-žganje, ki me je izločil iz postelje in v popolnoma dobro. Zahvaljujem se Vam za dobroto; vsemogočni naj bi Vam poplačal.

Budapest (Kohány) Juhász Hess.

Zgorajnja pisma so razvidna v originalih in jih vedno lahko vsakdo pregleda. Obenem prosim vsakogar, ki je Chapó'jevo rastlinsko-esenčno Franz-žganje rabil ali ga še rabi, da naj o vplivu tega domačega sredstva poroča. Za takšno pismo se plačilo nič; zato naj se tisti pijejo, ki bodoje iz resničnobjuba potrpinom koristili.

— Ne hapi spetkar, če se jih še tako lepa posaja, temveč edino Chapó'jevo dobro dišeče rastlinsko-esenčno Franz-žganje zaradi pri izdelovalcu Joh. pl. Chapó, apotekar, Resica (južno Ogrsko).

8 sredstev po najmanj 6 malih, 3 sredstev ali 1 veliko steklenico za 3 krove postje; kadar vsame 12 malih ali 6 sredstev, ali 2 veliki, dobil jih za 5 kren.